

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Heukelstraat Maastricht
Vervolgonderzoek soorten

colofon

projectnaam
Heukelstraat Maastricht

datum
31 oktober 2023

projectnummer
P05548

opdrachtgever
Vigour HK21 BV

BRO
projectleider
HLe

opgesteld door
RdM

interne controle
RBo

bron kافت
BRO

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4	6	Conclusie	14
1.1	Aanleiding	4			
1.2	Doel	4			
2	Omschrijving plangebied	5	7	Bronnen	15
2.1	Huidige situatie	5			
2.2	Toekomstige situatie	5			
3	Werkwijze	7	8	Verklarende Woordenlijst	16
3.1	Huismussen	7			
3.2	Steenuil en kerkuil	7			
3.3	Vleermuizen	8			
4	Resultaten	10			
4.1	Huismussen	10			
4.1.1	Nestlocaties	10			
4.1.2	Leefgebied	10			
4.1.3	Omgevingscheck	10			
4.2	Steenuil en kerkuil	10			
4.3	Steenmarter	10			
4.4	Vleermuizen	10			
4.4.1	Verblijfplaatsen	10			
4.4.2	Foeragerende vleermuizen	10			
4.4.3	Vliegroutes	10			
4.5	Overige soorten	10			
5	Effectenbeoordeling en toetsing	13			
5.1	Huismussen	13			
5.2	Steenuil en kerkuil	13			
5.3	Steenmarter	13			
5.4	Vleermuizen	13			
5.5	Overige soorten	13			

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om een ongebruikt perceel aan de Heukelstraat in Maastricht om te vormen tot woningen. Hiervoor wordt de bestaande bebouwing, bestaande uit verschillende schuren, gesloopt. Middels een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan), uitgevoerd door Econsultancy in augustus 2022, is vastgesteld dat de gebouwen binnen het plangebied geschikte nest- en verblijfplaatsen bevatten voor huismus, kerkuil, steenuil en vleermuizen. Naar aanleiding hiervan is huismus-, steenuil-, kerkuil- en vleermuisonderzoek uitgevoerd in het seizoen van 2023, om nesten van huismus, kerkuil, steenuil en verblijfplaatsen van vleermuizen vast te stellen dan wel met voldoende zekerheid uit te sluiten. In dit rapport worden de resultaten van dit nader onderzoek gepresenteerd.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn er nestplaatsen van de huismus aanwezig in de betreffende bebouwing?
- Zo ja, hoeveel nestplaatsen van huismus betreft het hier?
- Zijn er nestplaatsen van steenuil of kerkuil aanwezig binnen het plangebied?
- Zijn er verblijfsfuncties van vleermuizen aanwezig in de betreffende woningen?
- Zo ja, welke soort, aantal en verblijffunctie m.b.t. vleermuizen betreft het hier?
- Leiden de werkzaamheden tot verlies of verstoring van nest- en/of verblijfplaatsen?
- Leidt de sloop tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk?

Indien bij aanwezigheid van beschermde soorten het treffen van maatregelen noodzakelijk is, omdat de huidige nest- en verblijfplaats komt te ver-

vallen/wordt verstoord, dan zullen deze (ten behoeve van een ontheffingsaanvraag) voldoende moeten worden onderbouwd middels een separaat activiteitenplan. Hierbij moet vast komen te staan dat de functies die de gebouwen hebben voor de soort(en) behouden blijven. Ook dient te worden getoetst of de huidige staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is.

Ten behoeve van het eventueel indienen van een ontheffingsaanvraag dienen ook aspecten als doel, (wettelijk) belang en alternatievenafweging te worden onderbouwd. Deze eventuele vervolgfase ten behoeve van een ontheffingstraject maakt geen deel uit van onderhavig vervolgonderzoek.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied waar de voorliggende ontwikkeling is voorzien, is gelegen in de buurt Amby, in het zuidwestelijke gedeelte. De planlocatie bestaat uit de percelen, kadastraal bekend als gemeente Maastricht, sectie C, 1167 (ged.), 2719, 2564, 2565, 2567, 2568, 2569 en 2570. De percelen hebben in totaal een oppervlakte van 4.322 m². Het plangebied wordt door meerdere wegen begrensd. Aan de zuidoost, west-, noord- en oostzijde zijn reeds woningen gelegen. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Het plangebied is deels bebouwd en deel onbebouwd. De bebouwing bestaat uit opstallen die voorheen in gebruik waren door een bedrijf. De opstallen worden echter niet meer onderhouden en hebben een verloederde uitstraling. Vrijwel alle opstallen hebben een golfplaten dak. Enkel de meest zuidelijke opstal heeft een zadeldak van hout met dakpannen erover. Daarnaast is een van de opstallen volledig ingestort.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 7 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

2.2 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens het terrein herin te richten. Hierbij zullen de opstallen op het terrein worden geamoveerd ten behoeve van nieuwbouw. Het zal gaan om 25 koop- en huurwoningen verdeeld over twee bouwlagen binnen verschillende blokken. Hierbij zullen tevens 40 parkeerplaatsen worden aangelegd.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 3: Opstallen richting het zuiden van het plangebied

Figuur 4: Opstal in het noorden van het plangebied

Figuur 5: Opstal in het noordwesten van het plangebied

Figuur 6: Binnenaanzicht opstallen

Figuur 7: Opgaande kruidenlaag en opstal

3 Werkwijze

3.1 Huismussen

Ten aanzien van de huismus zijn tussen 1 april en 15 mei 2023 twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de ochtenduren tussen 8.00 uur en 12.00 uur. Tabel 1 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor huismussen. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dakpannen dak van de te renoveren woningen broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de huismus (BIJ12, versie 2.1 februari 2023).

Volgens de soortenstandaard kan de aanwezigheid van een nest van een huismus als volgt worden aangetoond:

1. een nestindicatieve waarneming:
 - een nest of nestbouw of
 - bezoek van een huismus aan een waarschijnlijke nestplaats (nest zelf vaak niet zichtbaar, maar grassprietten of veertjes steken uit) of
 - transport van voedsel of ontlastingspakketjes of
 - bedelende jongen in nest (vlak voor uitvliegen goed te horen, steken kopjes uit nestopening).
2. minimaal 1 waarneming in potentieel broedbiotoop in de periode 10 maart t/m 20 juni van:
 - een zingend mannetje (veelal op de dakrand) of
 - aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats of
 - balts.

Afwezigheid van broedende huismussen is aangetoond, als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei (met

tien dagen tussen beide veldbezoeken) of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig.

3.2 Steenuil en kerkuil

Steenuil

Ten aanzien van de steenuil zijn in de periode tussen half februari tot eind april een drietal avondbezoeken uitgevoerd. Tussen het eerste en laatste bezoek was een interval van 1 maand aanwezig (tabel 1). Tijdens de avondronden werd gebruik gemaakt van geluidsnabootsing. De inventarisatiemethode is overeenkomstig met de methode die opgesteld is door Steenuilen-overleg Nederland (STONE) en het kennisdocument steenuil (BIJ12, versie juli 2017). Tevens worden hiermee de eisen van het inventarisatieprotocol van de NGB voldaan. Tijdens de avondbezoeken zullen de voor steenuil geschikte onderdelen van het plangebied worden geïnspecteerd om territoria en nestplaatsen van de steenuil binnen en in de omgeving van het plangebied aan te tonen dan wel uit te sluiten. Ook wordt waar mogelijk het gebruik van het plangebied gedocumenteerd.

Tabel 1: Bezoeken i.v.m. huismus, steenuil en kerkuil inventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Weer	Temperatuur
01-03-2023	Steenuil en kerkuil	18.00 – 21.00	Wind gemiddeld 2 Bft onbewolkt Geen neerslag	1.6°C
13-03-2023	Steenuil en kerkuil	18.00 – 21.00	Wind gemiddeld 4 Bft zwaar bewolkt Lichte neerslag	12°C
03-04-2023	Steenuil en kerkuil	18.00 – 21.00	Wind gemiddeld 3 Bft onbewolkt Geen neerslag	4°C
19-04-2023	Nestlocaties huismus	08.30 – 09.30	Wind gemiddeld 3 Bft licht bewolkt Geen neerslag	10°C
04-05-2023	Nestlocaties huismus	07.30 – 08.30	Wind gemiddeld 2 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag	14°C

Kerkuil

Ten aanzien van de kerkuil zijn in de periode februari tot augustus drie gerichte veldbezoeken uitgevoerd, om een nest of rustplaats van de kerkuil aan te tonen dan wel uit te sluiten (tabel 1). Aanwezigheid van een nest is aangetoond als er een bezet nest wordt aangetroffen, een waarneming is van een paar in broedbiotoop, territoriaal gedrag (krijssende vogels), of bedelende jongen. Bij de veldbezoeken is tevens op zicht getracht waarnemingen te doen van kerkuil. Daarnaast wordt er eenmalig een interne controle uitgevoerd in de gebouwen, om een in gebruik zijnde nest of rustplaats te vinden. Deze onderzoeksinspanning voldoet aan het Kennisdocument Kerkuil (versie 1.0 juli 2017).

3.3 Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn in de periode 15 mei tot en met 30 september 2023 in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Dit betreft de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van een onderzoeksgebied gebruik kunnen maken. Gedurende de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Vanaf eind juli vallen de kraamkolonies uiteen, verspreiden de vrouwtjes zich en gaan op zoek naar het gezelschap van baltsende mannetjes. Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Van zomerverblijfplaatsen, kraamverblijven en paarverblijfplaatsen mag zekerheidshalve aangenomen worden dat deze ook als winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden, zolang de temperatuur niet te laag wordt (vorst).

De laatvlieger heeft als enige soort geen standaard invliegtijd. Het zwermgedrag is bij deze soort ook korter en kan al plaatsvinden vanaf 1 á 2 uur na het uitvliegmoment. In de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben twee gerichte avondrondes (tot circa 2 uur na zonsondergang) plaatsgevonden met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomer- en kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger. Hiervan dient er één avondronde in juni plaats te vinden. Daarnaast heeft er in de periode mei – juli tevens een ochtendronde (vanaf circa 2 uur voor zonsopkomst) plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Deze bezoeken zijn uitgevoerd met 1 onderzoekers per veldbezoek, om minimaal 75% van de bebouwing te kunnen overzien. Vervolgens hebben in de periode 15 augustus tot en met 30 september twee avondrondes, met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van de functie paarverblijfplaats. Omdat de vleermuizen bij deze bezoeken gedurende langere tijd baltsend rond hun paarverblijfplaats aanwezig zijn kunnen deze bezoeken door één onderzoeker per veldbezoek worden uitgevoerd.

Ten behoeve van het indiceren van een massawinterverblijfplaats, is de eerste avondronde vóór september 2023 uitgevoerd. Door de beperkte hoogte van de bebouwing zijn (massa-)winterverblijfplaatsen op voorhand uitgesloten. Tabel 2 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor vleermuizen.

De inventarisatiemethode is conform de richtlijnen van het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Dit protocol schrijft voor dat de onderzoeksinspanningen afhankelijk zijn van de te verwachten soorten en functies. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode 15 augustus tot en met 30 september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit een verblijfplaats of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson M500-384) met opnamemogelijkheid en weergave van sonogrammen. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven.

Tabel 2: Bezoeken i.v.m. vleermuisinventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op/onder	Weer	Temperatuur
13-06-2023	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	21.57 – 22.57	21.57	Wind gemiddeld 2 Bft onbewolkt Geen neerslag	22°C
10-07-2023	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	21.54 – 22.54	21.54	Wind gemiddeld 3 Bft Half bewolkt Geen neerslag	20°C
20-07-2023	Vleermuizen ochtend (zomerverblijf)	03.45 – 05.45	05.45	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Geen neerslag	17°C
28-08-2023	Vleermuizen (paarverblijf)	22.33 – 01.33	20.33	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Geen neerslag	15°C
20-09-2023	Vleermuizen (paarverblijf)	20.30 – 22.30	19.39	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Geen neerslag	17°C

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. De weersomstandigheden voldoen aan de protocollaire eisen voor vleermuisonderzoek: temperatuur niet lager dan 12 °C, de windsnelheid niet meer dan 3 Beaufort en geen sprake van neerslag (zie tabel 2).

4 Resultaten

4.1 Huismussen

4.1.1 Nestlocaties

Tijdens de veldbezoeken zijn er geen huismussen waargenomen binnen het plangebied. Er kan om die reden redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen nestlocatie voor huismus aanwezig zijn binnen het plangebied.

4.1.2 Leefgebied

Het groen binnen het plangebied werd tijdens de veldbezoeken niet bezocht door huismussen. De voorgenomen ingreep zal dan ook niet leiden tot het verloren gaan van leefgebied van de huismus.

4.1.3 Omgevingscheck

De huismus is een soort die zowel voorkomt in de stadcentra als op het platteland, maar een voorkeur heeft voor bebouwde gebieden. Hierbij heeft huismus als vaste rust- en verblijfplaats en nestlocatie een voorkeur voor woningen die openingen hebben die toegang verlenen tot geschikte nestlocatie tussen het dak en het dakbeschot met tevens voldoende groen in de omgeving van de woningen. Direct aangrenzend zijn meer woningen beschikbaar waar huismussen onder kunnen nestelen doordat de meeste panden in de omgeving een pannendak hebben. Zo zijn er Heukelstraat 45 meerdere nestplaatsen van huismus aangetroffen (figuur 8).

4.2 Steenuil en kerkuil

Er zijn binnen het plangebied geen waarnemingen gedaan van de *steenuil*, noch zijn hier baltsroepen gehoord. Daarnaast zijn er geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de steenuil. Er kan om die reden redelijkerwijs aangenomen worden dat er geen nestlocatie of leefgebied van steenuil aanwezig is binnen het plangebied.

Er zijn binnen het plangebied geen waarnemingen gedaan van de *kerkuil*, noch zijn hier baltsroepen gehoord. Er zijn wel sporen aangetroffen in de schuur (figuur 9). Deze sporen waren reeds aanwezig ten tijde van het

veldbezoek voor de QSFF. Er zijn geen verse sporen bijgekomen sinds het veldbezoek van de quickscan, nog gedurende de periode van maart t/m september 2023. Hieruit kan redelijkerwijs worden geconcludeerd dat de kerkuil geen gebruik meer maakt van de schuur als roestplaats. Daarnaast zal het nest van de steenmarters zorgen voor verstoring, waardoor de schuur niet meer aantrekkelijk is als rustplaats voor kerkuil. Er kan om die reden redelijkerwijs aangenomen worden dat er geen nestlocatie of leefgebied van kerkuil aanwezig is binnen het plangebied.

4.3 Steenmarter

Er zijn tijdens meerdere veldbezoeken met betrekking tot het vleermuizen steenmarters waargenomen binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek op 13 juni zijn 3 jonge steenmarters in het groen te midden van het plangebied gezien. Later in de avond zijn deze onder de dakbeplanting van de meest zuidelijke schuur waargenomen (figuur 8, 10 en 11). De daaropvolgende veldbezoeken zijn de steenmarters ook waargenomen onder de dakbeplanting van dezelfde schuur. Waarschijnlijk bevindt zich hier een nestplaats. Daarnaast zijn er verspreid door het plangebied uitwerpselen van deze soort aangetroffen (figuur 12, 13 en 14).

4.4 Vleermuizen

4.4.1 Verblijfplaatsen

Zowel in het voorjaar als in het najaar zijn er geen verblijfplaatsen aangetroffen binnen het plangebied. Er is geen binding met de gebouwen binnen het plangebied waargenomen door een vleermuissoort. Er kwamen enkel in kleine aantallen van tijd tot tijd gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis over het plangebied gevlogen.

Bij de eerste avond in het najaar zijn een enkele keer incidenteel sociale roepjes gehoord binnen het plangebied. Gezien deze roepjes niet met regelmatige vluchten werden waargenomen betreft het waarschijnlijk geen baltsterritorium. Ook is er geen zwermgedrag waargenomen.

4.4.2 Foeragerende vleermuizen

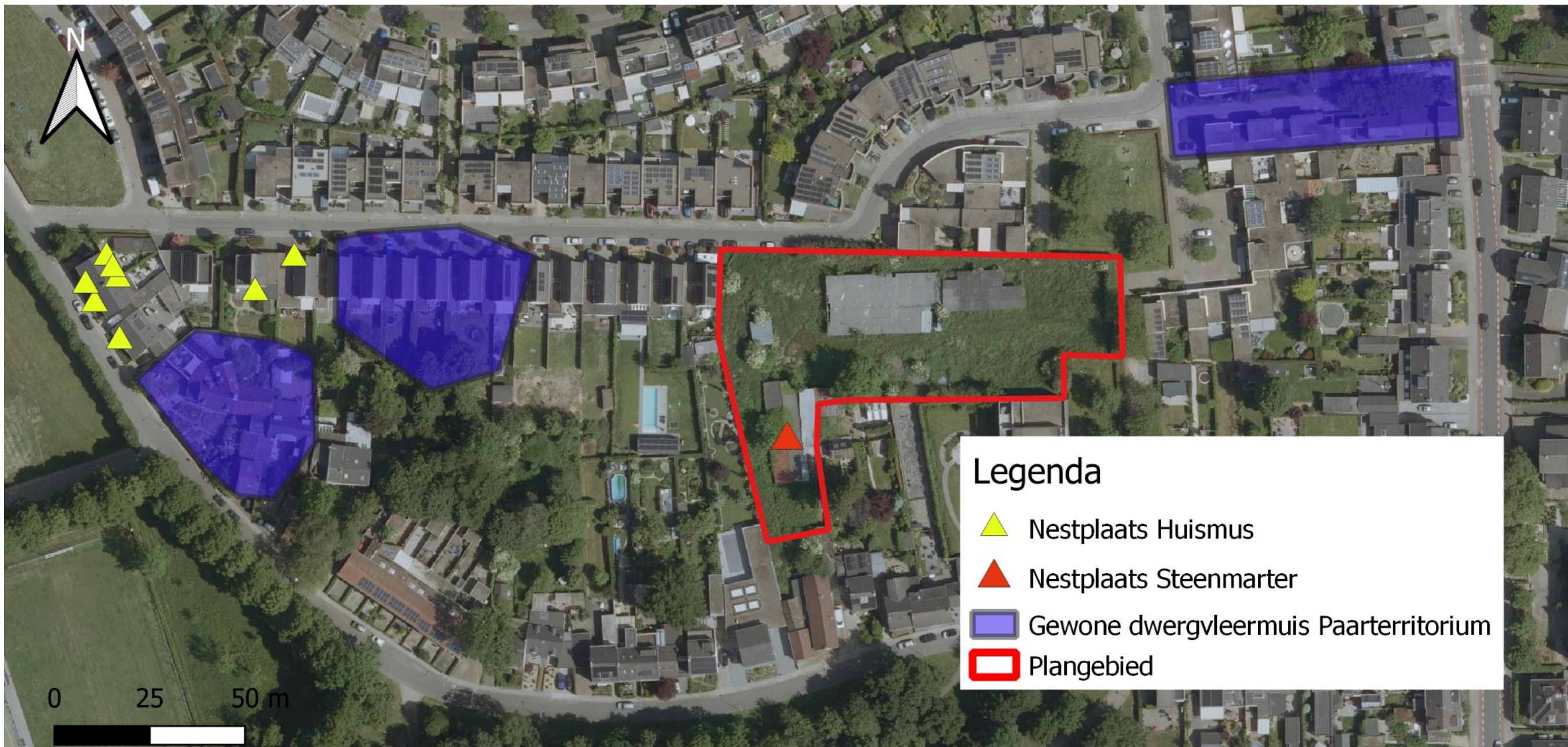
Tijdens de veldbezoeken zijn enkele foeragerende vleermuizen rondom het groen in de tuinen en plantsoenen waargenomen. De voorgenomen plannen zullen echter niet leiden tot een afname in foerageermogelijkheden.

4.4.3 Vliegroutes

Tijdens de veldbezoeken zijn in de directe omgeving geen eenduidig vliegpatronen aangetroffen welke door meerdere individuen werd gevolgd.

4.5 Overige soorten

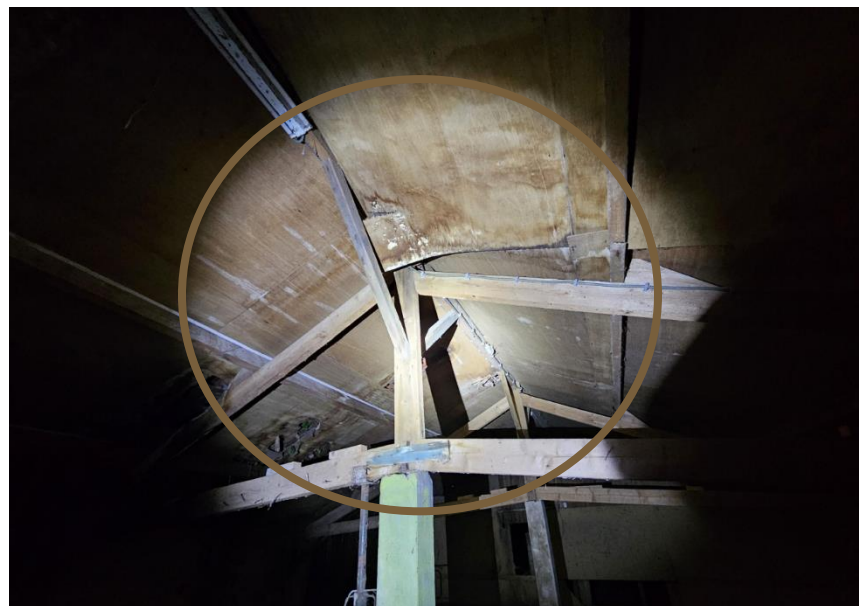
In de betreffende woningen kunnen ook vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Hiermee dient rekening te worden gehouden door buiten het broedseizoen of na een controle te werken.

Figuur 8: Locaties beschermde functies binnen en rond plangebied

Figuur 9: Oude krijtsporen en braakballen kerkuil

Figuur 10: Locatie nestplaat steenmarter

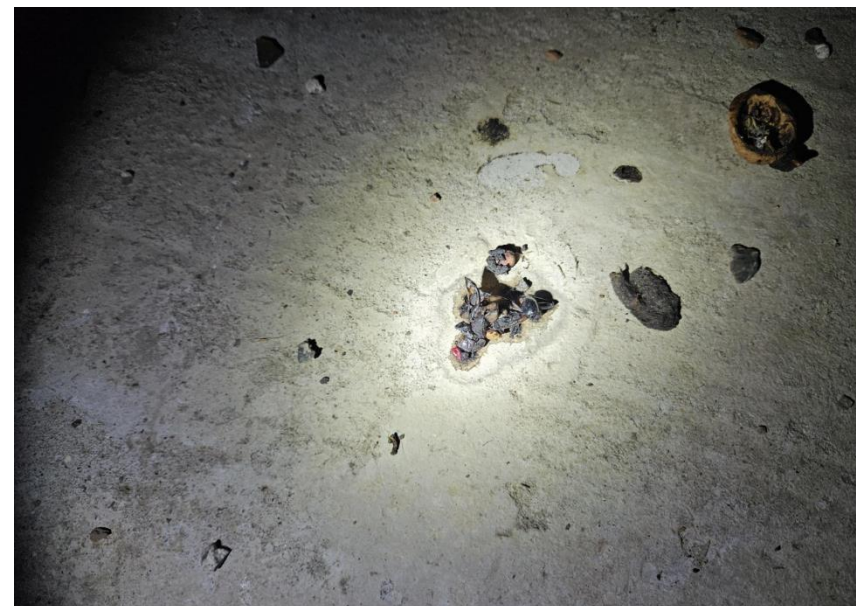
Figuur 11: Ingang (een van de) naar nestplaats steenmarter

Figuur 12: Uitwerpselen steenmarter

Figuur 13: Uitwerpselen steenmarter

Figuur 14: Uitwerpselen steenmarter

5 Effectenbeoordeling en toetsing

5.1 Huismussen

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van huismus waargenomen. Daarnaast zijn er geen huismussen waargenomen in het groen binnen het plangebied. Negatieve effecten op de huismus en een overtreding is van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming is daarmee redelijkerwijs uitgesloten.

5.2 Steenuil en kerkuil

De gevonden resultaten wijzen niet een mogelijke aanwezigheid van leefgebied, roestplaatsen of nestplaatsen van steenuil en kerkuil binnen het plangebied. Negatieve effecten op de steenuil en kerkuil, en een overtreding is van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming is daarmee redelijkerwijs uitgesloten.

5.3 Steenmarter

Van de steenmarter is een nestplaats aangetroffen binnen de zuidelijke opstal. De steenmarter valt binnen de Wet natuurbescherming onder de soorten waarvoor een periodieke provinciale vrijstelling geldt binnen de provincie Limburg. Deze vrijstelling geldt in de periode half augustus t/m februari. Binnen deze periode mag de steenmarternestplaats verwijderd worden. Hierbij dient wel de algemene zorgplicht in acht te worden genomen. Indien het niet mogelijk is om de (sloop)werkzaamheden uit te voeren in de vrijstellingsperiode dient een ontheffing te worden verkregen om de nestplaats te morgen verwijderen.

5.4 Vleermuizen

Binnen en in de omgeving van het plangebied zijn geen rust- en verblijfplaatsen van een vleermuissoort waargenomen. Er gaan bij werkzaamheden geen rust- en verblijfplaatsen, essentieel leefgebied of vliegroutes verloren. Overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot een vleermuissoort is uitgesloten.

5.5 Overige soorten

Andere diersoorten als vogels, zoogdieren en amfibieën kunnen in het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat men zorg moet dragen voor aanwezige individuen, ook algemene soorten. Men moet deze dieren de tijd geven om het plangebied te verlaten. Weinig mobiele soorten als egel of pad kunnen met beleid naar buiten het plangebied worden verplaatst.

Daarnaast zijn broedende vogels en hun nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om het opgaand groen binnen het plangebied buiten het broedseizoen te verwijderen, om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt gemiddeld van half maart tot half augustus. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

6 Conclusie

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen nestlocaties van huismus, steenuil, kerkuil, dan wel rust- en verblijfplaatsen van een vleermuissoort waargenomen. Overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot huismus, steenuil, kerkuil en een vleermuissoort is uitgesloten. Er hoeft geen ontheffing te worden verkregen, noch zijn er enige vervolgstappen noodzakelijk met betrekking tot deze soort(groep)en.

Van de steenmarter is een nestplaats aangetroffen binnen de zuidelijke opstal. De steenmarter valt binnen de Wet natuurbescherming onder de soorten waarvoor een periodieke provinciale vrijstelling geldt binnen de provincie Limburg. Deze vrijstelling geldt in de periode half augustus t/m februari. Binnen deze periode mag de steenmarternestplaats verwijderd worden. Hierbij dient wel de algemene zorgplicht in acht te worden genomen. Indien het niet mogelijk is om de (sloop)werkzaamheden uit te voeren in de vrijstellingsperiode dient een ontheffing te worden verkregen om de nestplaats te morgen verwijderen.

Daarnaast dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- De kap van het opgaand groen dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m half augustus;
- Met betrekking tot de zorgplicht dienen eventueel aangetroffen dieren tijdens de werkzaamheden de kans te krijgen om het plangebied zelfstandig te verlaten. Bij soorten als egel en gewone pad kunnen de dieren met beleid verplaatst worden naar een veilige plek buiten het plangebied.

Tabel 3: Overzicht aanwezigheid beschermde soorten en te nemen type maatregelen

Soortgroep	Aanwezig	Aantal	Overtreding	Maatregelen
Huisumus	Nee	-	Nee	-
Steenuil	Nee	-	Nee	-
Kerkuil	Nee	-	Nee	-
Steenmarter	Ja	-	Te voorkomen	Indien (sloop)werkzaamheden binnen vrijgestelde periode (half augustus t/m februari) worden uitgevoerd is een ontheffing niet aan de orde
Vleermuizen	Nee	-	Nee	-
Overige soorten ¹	Mogelijk	-	Te voorkomen	Rekening houden met broedseizoen en zorgplicht

¹ Dit betreft soorten die niet honkvast zijn en/of waarvan de nest/verblijfplaats niet jaarrond is beschermd. Echter mogen de nesten/verblijfplaatsen met eieren of jongen niet worden verstoord/verwijderd. Hieromtrent dient per complex de situatie qua planning en werkzaamheden te worden afgestemd met de begeleidend ecoloog.

7 Bronnen

- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Kennisdocument Huismus, versie 2.1 BIJ12 februari 2023
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021) Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2018. Vogelatlas van Nederland. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

8 Verklarende Woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een onthefingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn/haar kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door de vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

